

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5276/2538

บริษัทแคนนอน - ไทย จำกัด โจทก์ นายสุเวช ธัญญานวัติ จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 5, ป.พ.พ. มาตรา 512, ป.พ.พ. มาตรา 1119, ป.พ.พ. มาตรา 1120, ป.พ.พ. มาตรา 1121, ป.พ.พ. มาตรา 1123, ป.พ.พ. มาตรา 1124, ป.พ.พ. มาตรา 1125, ป.วิ.พ. มาตรา 183

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตาม ป.พ.พ.มาตรา 1119 และ 1120 เมื่อได้ชำระเงินค่าหุ้นงวดแรกแล้ว เงินค่าหุ้นยังค้างชำระอยู่อีกเท่าใด กรรมการมีอำนาจเรียกให้ผู้ถือหุ้นส่งชำระให้ครบถ้วนทีเดียว หรือจะแบ่งออกเป็นงวดให้ส่งเมื่อใดก็ได้ตราบเท่าที่บริษัทยังดำรงอยู่ เว้นแต่ที่ประชุมใหญ่จะได้วินิจฉัยให้ทำอย่างอื่น เมื่อปรากฏว่าจำเลยยังค้างชำระเงินค่าหุ้นอีกหุ้นละ 75 บาท จำนวน 4,500 หุ้นดังนั้น กรรมการของโจทก์จึงมีอำนาจเรียกให้จำเลยชำระเงินค่าหุ้นที่ยังค้างส่งเมื่อใดก็ได้แล้วแต่ดุลพินิจของกรรมการ และปรากฏว่าโจทก์ได้เรียกเงินค่าหุ้นจากผู้ถือหุ้นคนอื่นด้วย แม้จำเลยได้ฟ้องกรรมการผู้จัดการของโจทก์ขอแบ่งเงินค่าตอบแทนจากโจทก์ คดียังไม่ถึงที่สุด โจทก์จึงได้ฟ้องเรียกค่าหุ้นจากจำเลยเป็นคดีนี้ ก็จะต้องถือว่าโจทก์ใช้สิทธิโดยไม่สุจริตกลับแล้งฟ้องจำเลยไม่ได้ เพราะเป็นเรื่องที่จำเลยจะต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ตามกฎหมาย ประเด็นตามที่ศาลชั้นต้นกำหนดเกี่ยวกับคำบอกกล่าวให้จำเลยชำระเงินค่าหุ้น การรับหุ้น การขายทอดตลาดหุ้น และความรับผิดชอบของจำเลยนั้น ในชั้นอุทธรณ์ จำเลยมีได้อุทธรณ์โต้แย้งว่า จำเลยไม่ได้รับหนังสือบอกกล่าวให้ชำระเงินค่าหุ้นที่ค้างชำระ ซึ่งโจทก์ได้แจ้งจำเลยล่วงหน้าไม่ต่ำกว่า 21 วัน หนังสือบอกกล่าวให้จำเลยชำระเงินค่าหุ้นพร้อมดอกเบี้ย และข้อแถลงถึงการรับหุ้น กับหนังสือบอกกล่าวถึงการรับหุ้นของจำเลย ซึ่งโจทก์ได้ส่งให้จำเลยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตามเอกสารหมาย จ.1 จ.2 จ.3จึงต้องถือว่าจำเลยได้รับหนังสือบอกกล่าวทั้ง 3 ฉบับ แล้วจำเลยเพิกเฉย ตามที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัย ถือได้ว่า โจทก์ได้ดำเนินการตาม ป.พ.พ.มาตรา 1121, 1123, 1124 แล้ว โจทก์จึงมีสิทธิรับหุ้นของจำเลยออกขายทอดตลาดได้ตามมาตรา 1125 ป.พ.พ.มาตรา 1125 บัญญัติแต่เพียงว่า หุ้นซึ่งรับแล้วให้เอาออกขายทอดตลาดโดยไม่ชักช้า เมื่อปรากฏว่าโจทก์ได้โฆษณาบอกการขายทอดตลาดแล้ว และโจทก์เป็นผู้ขายทอดตลาดหุ้น แม้ผู้เข้าสู่ราคาจะเป็นเครือญาติของกรรมการผู้จัดการของโจทก์ ก็ไม่ได้ความว่าเป็นการกระทำแทนโจทก์ จึงไม่ต้องห้ามตาม ป.พ.พ.มาตรา 512 ที่ห้ามมิให้ผู้ขายเข้าสู่ราคาเอง และไม่ปรากฏว่าโจทก์ขายทอดตลาดหุ้นของจำเลยโดยมีพฤติการณ์ไม่สุจริตอย่างไร จึงฟังได้ว่าโจทก์ได้ขายทอดตลาดหุ้นของจำเลยโดยชอบแล้ว และเมื่อขายทอดตลาดได้เงินน้อยกว่าเงินค่าหุ้นและดอกเบี้ยที่จำเลยค้างชำระ โจทก์จึงมีสิทธิฟ้องเรียกเอาจากจำเลยผู้ถือหุ้นได้

องค์คณะ

ปรีชา เถลิมนวนิชย์ · เรืองธรรม ลัดพลี · บุญธรรม อยู่พุก

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/5276/2538>